

Lolland Kommune

Scenarier for reduktion
af plejeboligbehov ved
venteliste

Rammesætning og formål

Lolland kommune har bedt Komponent estimere et tolerabelt niveau for en plejeboligunderforsyning, der bevirker at vi stadig opfylder plejeboliggarantien, øger omsætning og belægning i forhold til nuværende niveau.

Komponent har på den baggrund beregnet scenarier for hvor meget det vil reducere Lolland Kommunes plejeboligbehov, hvis I begynder at have en venteliste til plejeboligerne. Formålet er at give et billede af hvor meget fleksibilitet I har i forhold til planlægningen.

Definitioner

”Generel venteliste” også kaldet garantiventelisten er den del af kommunens venteliste til plejeboliger, der er omfattet af plejebolig garantien. Når en borger er opskrevet på den generelle venteliste, er borgeren opskrevet til en plejeboligplads i kommunen, men ikke på et specifikt plejecenter/plejehjem.

”Specifik venteliste” er den del af kommunens venteliste til plejeboliger, der ikke er omfattet af plejebolig garantien. Når en borger er opskrevet på den specifikke venteliste er borgeren opskrevet til en plejeboligplads i et bestemt plejecenter/plejehjem.

Plejeboligaranti: *Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ældre, der er optaget på den generelle venteliste efter § 4, stk. 1, en plejehjemsplads eller almen plejebolig senest to måneder efter optagelse på ventelisten. To-måneders fristen regnes fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 1, har truffet afgørelse om, at den ældre har behov for en plejehjemsplads.* <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2014/1324>

Forudsætninger for beregningen

I beregningerne er taget udgangspunkt i følgende forudsætninger:

- Fremskrivningen af kapacitetsbehovet med udgangspunkt i lokal middellevealder og lokale forhold
- En belægningsprocent på 95%
- En årlig udflytning fra plejeboligerne (død og flytninger) på 33,5% svarende til andelen af fraflyttede boliger i 2021.
- At andelen af borgere, der søger plejebolig i en anden kommune, og andelen af borgere fra andre kommuner, der søger plejebolig i Lolland Kommune, forbliver konstant.

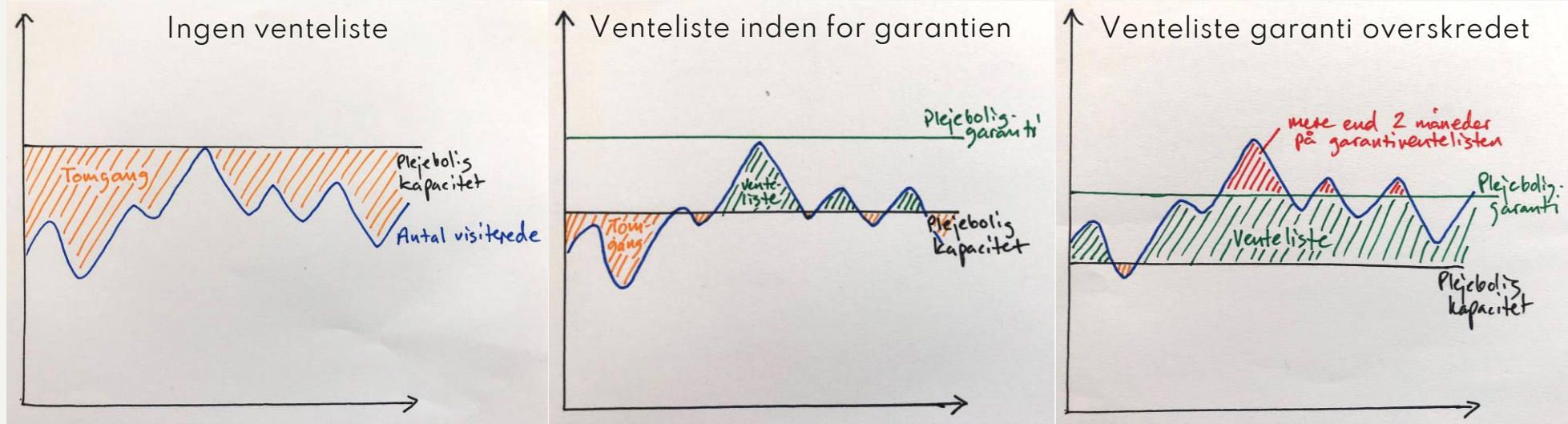
For at beregne reduktionen i pladsbehovet ved venteliste skal to forudsætninger antages:

- Hvor stor en andel af borgerne søger plejebolig på garantiventelisten og hvor stor en andel af borgerne søger ind på et specifikt plejecenter/plejehjem?
- Hvor mange måneder er borgerne i gennemsnit på venteliste på den generelle og specifikke venteliste?

Antal dage på venteliste

- Plejeboligarantien på to måneder gælder for borgere på garantiventelisten.
- Hvor mange dage man i gennemsnit regner med at borgere står på venteliste på den generelle og specifikke venteliste er i bund og grund en afvejning mellem serviceniveau og omkostninger.
- Vælger man at planlægge efter ikke at have venteliste vil man skulle planlægge med at betale for tomgang. Hvis man planlægger med ventelister, der i gennemsnit er meget tæt på plejeboligarantien vil der kunne opstå perioder, hvor man ikke kan overholde plejeboligarantien.
- Dog kan høje ventelister også medføre øget søgning af pladser i andre kommuner, særligt når afstanden til disse ikke er stor (som f.eks. i geografisk mindre kommuner omkring København).

Garanti og specifik venteliste

Andelen af borgere, der vælger at lade sig skrive op på den generelle venteliste afhænger af en række forskellige faktorer:

- **Serviceniveauet:** Antallet af plejeboliger i kommunen i forhold til antallet af ældre og plejekrævende borgere og ventelisten. Er der få boliger og lang venteliste ses ofte en tendens til at flere lader sig skrive op på en generelle venteliste.
- **Kommunens geografi:** Har kommunen stor geografisk spredning mellem byer og plejecentre/plejehjem ses ofte en tendens til at flere borgere skriver sig op på den specifikke venteliste f.eks. fordi de ikke ønsker at komme væk fra deres lokalområde og netværk.

Risikoen for at overskride ventelistegarantien er mindre, når en større andel af kommunens borgere vælger den specifikke venteliste.

Andel borgere på den generelle venteliste i Lolland og FLIS-sammenligningskommuner

	2017	2018	2019	2020	2021
Bornholm	27,0%	27,0%	28,0%	19,0%	16,0%
Guldborgsund	8,0%	7,0%	11,0%	15,0%	13,0%
Lolland	3,0%	0,0%	2,0%	2,0%	5,0%
Odsherred	13,0%	8,0%	19,0%	19,0%	9,0%
Vordingborg	3,0%	5,0%	2,0%	5,0%	4,0%
Nyborg	47,0%	n.a.	52,0%	52,0%	70,0%

- Generelt ses en lav andel borgere på den generelle venteliste i FLIS-sammenligningsgruppen
- Undtagelsen er Nyborg Kommune og denne havde i 2021 en betydeligt lavere dækningsgrad end de øvrige kommuner i sammenligningsgruppen (9% i Nyborg, gennemsnitligt 14,4% i resten af gruppen)

Scenarier for reduktion af plejeboligbehov ved venteliste

Scenarier uden forskel på ventetid på generel og specifik venteliste:

1. Hvis alle borgere på både den generelle og specifikke venteliste i gennemsnit stod 1 måned på venteliste ville det reducere behovet for plejeboliger med ca. 10 boliger.
2. Hvis alle borgere på både den generelle og specifikke venteliste i gennemsnit stod 2 måneder på venteliste ville det reducere behovet for plejeboliger med knap 20 boliger.

Scenarier, hvor 10% af borgerne opskrives på den generelle venteliste og 90% på den specifikke:

3. Hvis borgere på den generelle venteliste i gennemsnit stod 1 måned på venteliste og borgere på den specifikke venteliste i gennemsnit stod 2 måneder på venteliste ville det reducere behovet for pladser med ca. 19 pladser.
4. Hvis borgere på den generelle venteliste i gennemsnit stod 1½ måned på venteliste og borgere på den specifikke venteliste i gennemsnit stod 3 måneder på venteliste ville det reducere behovet for pladser med ca. 28 pladser.

Scenarier for reduktion af plejeboligbehov ved venteliste

Scenarier, hvor 1/3 af borgerne opskrives på den generelle venteliste og 2/3 på den specifikke:

5. Hvis borgere på den generelle venteliste i gennemsnit stod 1 måned på venteliste og borgere på den specifikke venteliste i gennemsnit stod 2 måneder på venteliste ville det reducere behovet for pladser med ca. 16 pladser
6. Hvis borgere på den generelle venteliste i gennemsnit stod 2 måned på venteliste og borgere på den specifikke venteliste i gennemsnit stod 4 måneder på venteliste ville det reducere behovet for pladser med ca. 33 pladser

Scenarie, hvor halvdelen af borgerne opskrives på den generelle venteliste og halvdelen på den specifikke:

7. Hvis borgere på den generelle venteliste i gennemsnit stod 2 måned på venteliste og borgere på den specifikke venteliste i gennemsnit stod 4 måneder på venteliste ville det reducere behovet for pladser med knap 30 pladser.

Sammenfatning vedrørende reduktion af plejeboligbehov

- Lolland Kommune har pt. meget lav venteliste til plejeboliger i kommunen og en meget lille andel af sine borgere på garantiventelisten.
- Det er således muligt at reducere antallet af plejeboliger og begynde at have venteliste til plejeboligerne uden, at overskride venteliste garantien.
- Hvor meget kapaciteten kan reduceres afhænger (alt andet lige) af hvor stor en andel af borgerne, der fremadrettet vil vælge garantiventelisten og hvilket serviceniveau kommunen vælger at have ønsker man f.eks. mindre end 2 måneders ventetid på den generelle venteliste, sætter man et serviceniveau for ventetiden på den specifikke venteliste.
- Pt. har kommunen meget få borgere på den generelle venteliste (0-5% pr år i 2017-2021), hvilket medfører at det bør være let at opfylde plejeboliggarantien. Hvis andelen af borgere på den generelle venteliste forbliver lav, samtidig med at antallet af dage på venteliste stiger vil det være lettere for kommunen at overholde garantien end hvis antallet af borgere på garantiventelisten stiger.
- I de scenarier, hvor antallet af borgere på den generelle venteliste stiger og antallet af dage på venteliste i gennemsnit er højt er risikoen for at overskride venteliste garantien ind imellem højere (f.eks. scenarie 6 og 7)
- I scenarier hvor det gennemsnitlige antal dage på venteliste er lavere og/eller antallet af borgere på garantiventelisten lavt er risikoen for at overskride venteliste garantien lavere (f.eks. scenarie 1, 3, 4 og 5)

Sammenfatning vedrørende reduktion af plejeboligbehov

- Ved vurdering af en mulig reduktion af kapaciteten bør kommunen også tage følgende i betragtning:
  - At prognosen for kapacitetsbehovet viser en overkapacitet de kommende år
  - At det også er muligt at arbejde med at øge belægningsprocenten
  - At der pt. er en venteliste på 4-5 personer som ikke allerede er i plejebolig

